

seret, og saa, efter at det store Beløb 931 000 Kr. er anvendt til at sætte dem i Stand, saa Forsøgene for Alvor kan begynde, siger: Nu skal vi holde op, for nu skal Gaardene sælges. Men, som jeg begyndte med at sige, jeg vil ikke afvise Tanken, for det, der skal undersøges, er for det første, hvorvidt det er muligt at gennemføre de Forsøg, der er Tale om, i Privatdrift, og dernæst, hvor meget Forsøgene er værd, om det berettiger til, at Staten vedblivende bringer Ofre. For det ønsker jeg at sige, at selv om disse Gaarde godt kan blive passet paa rette Maade og drevet, som de skal drives, og selv om vi nu er kommet over de store Hovedudgifter ved Gaardenes Grundforbedring, baade med Hensyn til Bygning, Jord og Besætning, maa man gøre sig klart, at naar der er Tale om Gaarde, der fortrinsvis anvendes til Forsøgsvirksomhed, baade med Hensyn til Besætninger og til en vis Grad med Hensyn til Planteavl, medens Jorden anvendes til Redskabs- og Maskinprøver o. s. v., bliver det ikke en Drift, man kan paaregne Indtægt af. Ærede Medlemmer vil vide, at vore Forsøgsstationer i Planteavl er rene og skære Udgiftsposter; det kan ikke være andet, al Forsøgsvirksomhed koster Penge. Det, der maa undersøges, er da, om de Resultater, der kan ventes af denne Forsøgsvirksomhed, er de Penge værd, som vi under rimelige Forhold kan formode, at det fremtidig vil blive paalagt Statskassen at udrede, efter at Gaardene nu er grundforbedret.

Men jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at selv om man ved en nøjere Undersøgelse skulde komme til det Resultat, at Gaardene bør sælges eller bortforpagtes, vilde jeg anse det nuværende Tidspunkt for det daarlige mulige, man kunde vælge. Jeg skal ikke nægte, at mange Landmænd desværre i disse Tider ganske sikkert bliver nødt til, ikke at bortforpagte, men at sælge eller afstaa deres Ejendomme, og maaske af ganske tilsvarende Grunde, Landmænd, som har anbragt en hel Formue — i hvert Fald en Formue, der godt kan andrage lige saa meget som hele Ejendommens Ejendomsskyldværdi — i deres Ejendom i de sidste 5 Aar, og som nu alligevel er nødt til at afstaa det hele, fordi de ikke har den Kapital, som er nødvendig, disponibel. Men jeg tror ikke, at ret mange private Landmænd, hvis de havde udført et Arbejde svarende til det, der her er udført paa Statens Gaarde, vilde gøre det, hvis de overhovedet magtede at fortsætte. I denne Forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at Staten jo dog ikke er i en saadan Nødssituation,

at den; for at skaffe Penge, absolut behøver at sælge Gaardene, og selv om man ved en nøjere Overvejelse og Undersøgelse skulde komme til det Resultat, at Gaardene bør sælges, tror jeg ikke, det vilde være rigtigt at gøre det paa det nuværende Tidspunkt. Den Forpagtningsafgift eller den Salgspris, der med det nuværende Rentabilitetsgrundlag for Landbruget vilde kunne opnaas, vilde være saa ringe, at der forhaabentlig — ellers saa det sort ud — er Grund til at vente, at det, der her er sat ind af Statens Kapital, vil blive vurderet betydeligt højere, hvis vi vælger et gunstigere Tidspunkt.

Jeg skal blot endnu udtale, at hvis Spørgsmaalet bliver Genstand for Behandling i et Udvalg — hvad jeg vilde anse for rimeligt og naturligt —, er jeg naturligvis til Rede med yderligere Oplysninger om Spørgsmaalet, men jeg vil tro, at selv om det kan være meget betimeligt, at Spørgsmaalet bliver rejst og taget op til Undersøgelse, vil det i hvert Fald være ønskeligt, at man ikke her træffer en forhastet Afgørelse.

Forslagsstilleren (Piper): Som jeg, den Gang jeg havde den Ære at forelægge Lovforslaget, udtalte, har dette Spørgsmaal ligget mig paa Sinde allerede i en Række Aar, og jeg har Gang paa Gang under Finanslovbehandlingen haft Lejlighed til at fremdrage det efter min Mening uforvarselige Forhold, at Staten hvert Aar satte Penge til paa Driften af disse Gaarde. Under Finanslovbehandlingen i 1922, den 29. Marts, advarede jeg bl. a. imod, at man i Landbrugets Navn havde anbragt saadanne Sugerør i Statskassen, der hjalp med til at tømme denne ud. Landbrugsministeren, den nuværende højtærede Statsminister, som ogsaa den Gang var Landbrugsminister, udtalte ved den Lejlighed: „Jeg er nemlig ganske enig med det ærede Medlem i, at Statsdrift af Landbrug i Virkeligheden er en Umulighed.“ Den højtærede Statsminister saa altsaa paa samme Maade paa Statens Drift af Gaarde som jeg.

Ogsaa i Dag var jeg helt tilfreds med det første Afsnit af den højtærede Landbrugsministers Tale; jeg syntes, jeg mærkede fuld Tilslutning til mit Standpunkt, saaledes at de Aar, der ligger imellem, yderligere havde bestyrket den Opfattelse, jeg gjorde mig til Talsmand for paa det tidligere nævnte Tidspunkt. Den højtærede Landbrugsminister udtalte tillige, at det Regnskab, hvoraf jeg havde taget Tallene, Statsregnskabet, var en Karikatur. Jeg vil ikke haabe, at dette ogsaa gælder andre Poster paa Statsregn-